

ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΜΑΚΑΡΙΑ ΤΗ ΛΗΞΙ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ

ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

ΚΤΗΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΤΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ Ι. ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ

(ΤΩΝ ΜΟΝΑΖΟΥΣΩΝ)

Παράδοσις ἱερὰ, καὶ νόμος Θεόδοτος καὶ ἀνταρταστικός, ἐπεκράτησεν, ἐξ ἀρχαίων χρόνων, ὅπως τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν τὰ κατορθώματα ἐκτυπώσονται ὑπομνηματικῶς, καὶ ἀναγράφονται οἱ βίοι αὐτῶν, εἰς παράδειγμα, τῶν ἀποβλέποντων ἐν αὐτοῖς, ἐξασκήσαι σεμνὴν διαγωγὴν καὶ ἐν γένει τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐσεβή λατρείαν, ὡς ἐκ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας. Τὰ διάφορα τῶν Προφητῶν καὶ Κυρίων Βιβλίων τῶν προειρηθέντων τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ καὶ κατέλιπον ἡμῖν αὐτοί, τὰ τοιαῦτα ὑπομνήματα, ὡς ἀνταρταστικῶς τοῦτο ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ. Αὐτὸ τοῦτο βλέπομεν καὶ ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, ὅπου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς παρέλαβεν ἐκ τῶν Προφητῶν, καὶ Ἀποστόλων καὶ Θεῶν Ἱεράρχων, καὶ τῆς ἰστορίας Πατέρων, Διδασκάλων καὶ Ὁσίων, ἐξακολουθεῖ ἀναγράφουσα, ὡς παραδείγματα καὶ ἀληθεῖς εὐσεβεῖς ὑπομνήσεις, τοὺς βίους, καὶ τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, πάντων τῶν διαπρεφάντων, ἐν πίστει καὶ εὐσεbeia καὶ ἀναρέτῃ διαγωγῇ. Ἰδιὰ δὲ τῶν προεξαρχόντων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, ἐξ ὧν εἰς καὶ ὁ ἀείμνηστος Πατὴρ ἡμῶν Νεκτάριος Ὀυτίνος τὸν βίον καὶ τὴν ἀγιωτάτην καὶ εὐσεβή πολιτείαν, ἀναγράφω καὶ ὁ ἐλάχιστος, παρ' ἀξιοπύτων παντ' ἀνάμαθον καὶ ἐρανοσύμενος, μὴ πολυμήσας τι ἀφ' αὐτοῦ γράψαι, ἐκτὸς τῶν ὧν ἐμαθον, ἀποδεικτικῶς παρὰ φιλαλήθων καὶ εὐσεβῶν. (*) Οὗτος ὁ ἐν Ἱεράρχαις Σεβασμιώτατος Πατὴρ ἡμῶν Νεκτάριος κατήγετο ἐκ Θράκης, γεννηθεὶς ἐν Σηλιδρίᾳ τῇ α'. Οκτωβρίου 1846, ἀπὸ Ρομαῖς εὐσεβεῖς Δῆμον καὶ Βασιλικήν. Ἐξ ὧν γεννηθεὶς καὶ Βαπτισθεὶς, ὠνομάσθη Ἀναστάσιος, ἀνατραφεὶς καλῶς «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» παρ' αὐτῶν διότι ἦτο καὶ συνετὸς ἐκ φύσεως καὶ δὲν προσείχετο εἰς τὰ παιδικὰ ἡθύσματα καὶ παγνίδια. Ἀλλὰ πειθόμενος εἰς τὰς εἰσηγήσεις τῶν Γονέων του, διετέλει ἐν οἴκῳ, ἐκμανθάνων τὰ ἱερὰ γράμματα, μέχρι τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Ἦτο δὲ ἐκ μικρᾶς ἡλικίας, ἐπιδεικτικὸς μαθήσεως καὶ φύσεως δεξιᾶς. Ὅθεν ἀπὸ πενταετοῦς ἡλικίας, διδάσκόμενος παρὰ τῆς Μητρὸς του (εὐσεβεστῆτος οὖσης) μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ πεντηκοστὸν

(*) Καίτοι δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῇ εἰσέτι, ἐγκύριως, ὑπὸ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὡς Ἅγιος, ὅμως τὸ παράδειγμα τοῦ βίου του καὶ τὰ πράγματα, καὶ τὰ διάφορα αὐτοῦ θαύματα μαρτυροῦν, ὅτι ἐτέλεσε ζῶν καὶ μετὰ θάνατον, καθὼς καὶ ἡ ἀρετὴ εὐδοκία τοῦ λειψάνου του, ὅτι ἐλάβεν ἐξαιρετικὸν χάριον καὶ ἀμυστὴν παρὰ Θεοῦ.

τοῦ Δαβὶδ φαλμὸν «Ἐλέησόν με ὁ Θεός»· ὅταν ἐφθαιεν εἰς τὸν στίχον «Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου», ἐπανελάμβανε τὸν στίχον συχνότερον, καὶ ὁλοῖαι ἐξηγεῖτο διὰ τοῦτου, τὰ μέσα τῆς παιδείας καὶ μαθήσεως, καθυποσχόμενος τρόπον τινα, ὅτι θὰ διδάξῃ προσρῶν τὸ μέλλον ἐκ θαίσε νεύσεως. Ἀφοῦ ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ ἐτῶν, ἠγγράφε χάρτην καὶ συνέγραπτεν αὐτόν, ἐρωτώμενος δὲ ὑπὸ τῆς Μητρὸς του τί ἔκαμεν οὕτω τὸν χάρτην; τῇ ἀπεκρίνετο, ὅτι ἤθελε νὰ κάμῃ βιβλία, νὰ γράφῃ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Μεταβαίνων δὲ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀκούων τὸν Θεὸν λόγον, ἐπιστρέφων εἰς τὴν οἰκίαν, εἶχεν αὐτὸν εἰς τὴν μνήμην του τόσον, ὥστε ὅπου ἐδιηγείτο πάντα, ὡς τὰ ἦκουε τὰ θεῖα λόγια καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ἔκαμνε καὶ ἄμβωνας παιδικούς καὶ ἀνέβαινε ἄλλος Ἱερκλήρου· ἅτινα δὲ βαβαίως ἐσήμαινον τὴν μέλλουσαν προκοπὴν τοῦ Παιδός. Ἐπειδὴ ὅμως, παρ' ὅλην τὴν τάσιν ἣν εἶχε, πρὸς σπουδὴν τῶν θεῶν καὶ τῶν ἐξωθεν μαθημάτων, δὲν ἦτο τοῦτο δυνατόν ἐκεῖ, λόγῳ τῆς ἀλλείψεως ἀνωτέρου Σχολείου καὶ πτωχείας τῶν Γονέων του διὰ τοῦτο τῇ προτροπῇ τινῶν συγγενῶν του, κατέφυγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐγκατασταθεὶς εἰς τὴν καπνοπωλείον καὶ συγχρόνως ἀνακουφίζων τοὺς Γονεῖς του, παρέδιδετο ἰδιαιτέρως καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα. Ἐκεῖ δὲ ἐργαζόμενος εἰς τὸ καπνοπωλεῖον, θέλων συνάμα νὰ ὠφελῇ καὶ διδάσκῃ καὶ τὸν πλησίον, τί ἐπενόησεν; Ἐσύναξεν, ὅθεν εὗρισκεν, Εὐαγγελικά, φιλοσοφικά καὶ πατρικά ὠφέλιμα ρητά, ἅτινα καὶ ἐπέγραψεν, ἐν ἑκαστῶν, ἐξωθεν τοῦ χάρτου, ἢ τοῦ κυτίου, εἰς ὃ περιέκλειε τὸν καπνόν, καὶ διὰ τοῦτου τοῦ τρόπου ὠφέλει τὸν πλησίον, καὶ ἐπεσύναξε συγχρόνως καὶ τόσα πολλὰ ρητά, ὥστε ὅπου δι' αὐτῶν συνήρμωσεν ἔπειτα βιβλίον, ἔπερ καὶ ἐξετύπωσε βραδύτερον, ὀνομάσας αὐτὸ «Λογίων θησαυρίσμα». Μετὰ παρέλευσιν διαστήματος, προσελήφθη εἰς τὴν καπνοπωλείαν, εἰς τινὰ Σχολήν, ὅπου καὶ σπουδάζων μετὰ τῶν ἀνωτέρων μαθητῶν, παρέδιδετο καὶ τοὺς μικροτέρους ὅσα ἐμάνθανε. Ἀναχωρήσας δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ τῶν Χριστιανικῶν γένων, θέλων νὰ ὑπάγῃ καὶ συνεστῇσιν ἐν τῇ κατὰ τὸν νόμον καὶ συγγενῶν τῇ ἐμεθικῇ εἰς τὴν ἱστοφόρον πλοῖον, ὅπου ταξιδεύων ἐν αὐτῷ, ἠγγέθη τόση φοβερὰ τρικυμία, ὥστε ἐκινδύνεσε νὰ καταποντισθῇ ἐν τῷ θυφῶ μετὰ τῶν συνεπιβατῶν. Βλέπων δ' ἄφην τὸ ἱστίον νὰ πίπτῃ εἰς τὴν θάλασσαν, εὐγαλε τὴν ζώνην του, καὶ συγκρατῶν μὲ αὐτὴν ὡς ἰδύνατο τὸ ἱστίον, ἐπεκαλεῖτο τὸν Θεὸν ἐμπόνως καὶ ἔλεγε: «Θεέ μου σῶσόν με καὶ νὰ σπουδάσω νὰ γίνω Θεολόγος, ὅπως ἀποστομώσω τοὺς ὑβρίζοντας τὸ θεῖόν σου ὄνομα» (διότι ἦκουε πολλὰς τοὺς βλασφημούντας καὶ ἐδάνετο) καὶ ὃ τοῦ θαύματος! Βλέπει ἄφην, ὅτι εὗρήθη τὸ πλοῖον εἰς τὸν λιμένα τῆς Πατρίδος του. Εἰς ἡλικίαν 20 ἐτῶν μετέβη εἰς Χίον, ἐνθα προσελήφθη ὡς διδάσκαλος εἰς τὴν χωρίον ὀνομαζόμενον Λυθί, εἰς ὃ παρέδιδε μαθήματα 7 ἔτη, ἐξασκῶν συγχρόνως καὶ βίον λιτὸν καὶ ἀσκητικόν, ἐπαγρυπνῶν, ἐγκρατευόμενος καὶ προσέχων εἰς ἑαυτόν. Ἠγάπα δὲ τόσον πολὺ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην, ὥστε ὅπου μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Σχολείου, σπεύδων ἐνεκλείετο εἰς τὸν οἰκίσκον του, μελετῶν, προσευχόμενος, καὶ πρῶγων ἅπαξ τῆς ἡμέρας. Συγχρόνως δὲ ἐκήρυττε καὶ ἐν τῷ Ἱ. Ναφ, ἐξ ὧν καὶ πολλὰ συνέγραψεν, ἅτινα, δυστυχῶς, ἀπωλεσθῆσαν ἐν τῷ μεγάλῳ σεισμῷ τῆς Χίου. Εἶχε δὲ ἀπὸ τότε, τόσον πλούσιον τὸ χάρισμα τοῦ συγγραφῆν, ὥστε ὅπου καὶ ἐν τῷ ὑπνῷ του συνέταττεν ἐνίοτε, μὲ τὸ πνευμά του νοεῶς, στίχους, προσευχὰς καὶ ὕμνους πρὸς τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ δὲ ἠγάπα ἐξόχως τὸν μονήρη βίον καὶ ἀσκητικόν, κατὰ τὰς ἑορτάς, ὅτε ἠγυαίρει, ἀνῆρχετο εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων πρὸς τὸν Ὁσιώτατον Καλούμενον Παχώμιον, ἐξ οὗ ὀδηγούμενος καὶ λαμβάνων καταλλήλους συμβουλὰς, περὶ ἐναρέτου βίου καὶ ὑψηλοτέρας ἀγωγῆς καθίρχετο ἐκείθεν. Κατετάθη κατόπιν καὶ ὡς ἀδελφὸς ἐν τῇ Ἱ. λεγομένῃ Νέα Μονῇ τῆς Χίου, εἰς ἣν ἐκάρη Μοναχός, μετονομασθεὶς Λάζαρος, καὶ διαμείνας ἐν αὐτῇ τρία ἔτη, ἐξημέτισε καὶ ὡς γραμματεὺς, ὅποτε ἐχειροτονήθη καὶ Διάκονος, παρὰ τοῦ τότε Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου, κυρίου Γρηγορίου, κατὰ τὸ ἔτος 1877 ἐν τῷ Ἱ. Ναστικῷ

Μηνᾷ Βίκτωρος καὶ Βικαντίου τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, μετονομασθεὶς Νεκτάριος. Κατὰ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν εἶχε, τῆς περαιτέρω φοιτήσεως, εὗρε τὴν ὀλικὴν ὑποστήριξιν, καὶ τὰς συστάσεις τινὸς πλούσιου, Ἰωάννου Χωρέμη, δι' οὗ μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ συνεπλήρωσε τὸ Γυμνάσιον. Ἐπιθυμῶν δ' ὅπως σπουδάσῃ καὶ Θεολόγος, καὶ μὴ ἔχων τὰ ἐξοδα τῆς περαιτέρω φοιτήσεως, τῇ συστάσει τινῶν, κατέφυγεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, πρὸς τὸν τότε Πατριάρχοντα Σωφρόνιον, εἰς ὃν τινα ἐκθέσας τὸν διάπυρον πόθον του, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὰς δεούσας συστάσεις καὶ εὐχὰς, καὶ τὴν αὐτὴν ὀλικὴν ὑποστήριξιν, τοῦ κοινωφελούς ἀνδρὸς κυρίου Ἰωάννου Χωρέμη, μετέβη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, σπουδάζας Θεολόγος, κηρυχθεὶς κατόπιν προλόγῃ τῆς Θεολογίας τῷ 1885 Νοεμβρίῳ 13. Ἐπειτα ἐπέστρεψεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν πρὸς τὸν Πατριάρχην Σωφρόνιον παρὰ τοῦ ὁποίου ἐχειροτονήθη καὶ Τερεὺς τὴν 23 Μαρτίου τοῦ 1886 ἐν τῷ Ναφ τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἐν χρόνῳ κατεκόσμησε καὶ ἐκαλλώπισεν ἐκεῖ καὶ τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, αὐθημερὸν διορισθεὶς καὶ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐν Καίρῳ. Τὴν δὲ 15ην Ἰανουαρίου 1889 ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Σωφρόνιου, συλλεγουμένων καὶ τῶν Μητροπολιτῶν Κερκύρας, Ἀντωνίου Χαριάτου καὶ Συναίου Πορφυρίου, ἐχειροτονήθη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναφ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Μητροπολίτης Πενταπόλεως. Βλαβεῖσθαι ὅμως τῆς ὑγείας του, ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔλθῃ εἰς Ἑλλάδα, διορίσθη Ἱεροκλήρου τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας, ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1894, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, ἵνα διευθύνῃ τὴν ἐν Ἀθήναις Ριζάριον Σχολήν, ἣν ἀνέλαβε καὶ διηύθυνεν ἔτη 14, καὶ τὰς ἀρετὰς του καὶ τὴν εὐρείαν παιδείαν του, ἀπῆλause τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τιμῆς τῆς τοιαύτης ἐκπαίδευσίς, τῶν Συμβούλων τῆς Σχολῆς, τῶν μαθητῶν, καὶ ἀπάντων τῶν τε ἐκ τοῦ σύνεργου τοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπὸ τῶν ἐκπαιδευτῶν καὶ τῶν ἐκπαιδευμένων. Ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης, μετὰ τὸν χρόνον καὶ τὴν φιλοσοφικὰν ἀγωγὴν, διακρίνεται ἐπὶ φιλοσοφικῷ πνεύματι καὶ ἀκατάκρητος δ' ὡν ἐγένετο συγγραφεὺς καὶ ἐκδότης, πρῶτον εἰκοσάδους ὅλης Συγγραμμάτων, δημοσιευμένων ἐν Καίρῳ, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀθήναις, καὶ ἄλλων ἐν περιοδικοῖς κατεσπαρμένων ἐν ἑσπερίῳ, ὅπως τὸ «Περὶ Σχίσματος τῆς Δυτικῆς Παπικῆς, ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας, Ἑορτολογίας» καὶ ἄλλων. Τὰ ἔργα ἐνὶ λόγῳ ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ τῆς αὐτοῦ Σεβασμιότητος καὶ οὐδαμῖα χρεῖα μαρτύρων. Ἡ ἐν Καίρῳ καὶ γενικῇ ἐν Αἰγύπτῳ σπουδαία δράσις αὐτοῦ, ὡς γνωστὴ τοῖς πᾶσι παραλείπεται. Ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης ἐργάζετο διὰ τῶν συγγραφῶν του, ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ πάντός φιλομαθοῦς. Ταῦτα γράφει τις τῶν ἀξιοπίστων καὶ εὐεδῶτων μαθητῶν του. Εἰς δὲ τὸ φύλλον τῆς Ἀναπλάσεως εὐρηται ἀρ. 89φ τῆς 9ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1899, εἰς καιρὸν, καθ' ὃν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλεγῇ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐπροτείνετο μεταξύ καὶ ἄλλων καὶ ὁ ἀείμνητος οὗτος Νεκτάριος, ὡς ὑποψήφιος τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου, ἀφῆγγετο οὕτω πως ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀναπλάσεως περὶ αὐτοῦ. «Ἡ ὑποψηφιότης του εἶνε ἐκ τῶν μάλιστα βαρυνουσῶν, ὅ-τι εἰς ἐκ τῶν πλέον διακεκριμένων καὶ εὐπαιδευτῶν καὶ θερμουργῶν καὶ ἀδιαβλήτων Ἱεραρχῶν, οὓς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, Συγγραφεὺς γονιμώτατος, ἀκαταπύνητος τοῦ πνεύματος ἐργάτης, τροφὴν καὶ τροφήν του ἔχων τὴν διακονίαν τοῦ λόγου, καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἀφυλάκτους μέχρι υπερβολῆς, φιλάγαθος μέχρι μανίας, γαλήνιος, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὸς, πρὸς, ἀλλὰ καὶ εὐσταθής, καθαρὸς τὸν βίον, μέχρι τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ, ὅτι ὁ Καίσαρ ἤθελε διὰ τὴν γυναῖκά του, «νὰ εἶνε δηλαδὴ ἀνωτέρα καὶ κακολογίας καὶ ὑπονοίας», σεμνός, εὐπρεπής, κόσμιος τὴν μορφήν καὶ τὸ παράστημα, μικροπραΐας κρείσσον καὶ ραδιουργίας καὶ πάθους καὶ φθόνου. Εἶνε προσωπικότης Ἐπισκοπικὴ ἐκ τῶν μᾶλλον ὑπερόχων, τὸ δὲ ἁρμονικὸν καὶ σύμμετρον σύνολον τῶν ἀρετῶν του τὸν τάσσει ἐν τοῖς ἐπιλέτοις τῆς πρώτης γραμμῆς. Ἐὰν προτιμηθῇ ἱκανότερός του ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Θρόνῳ τῆς Ἀλεξανδρείας

οὐδείς πλέον αὐτοῦ θά χαρῇ. Ἐάν δὲ αὐτὸς γίνῃ ὁ ἐκλεκτός, ἄνθρωπος ὡς εἶναι, μίαν καὶ μόνην φιλοδοξίαν θά ἔχῃ, πὼς νὰ φανῇ ἅγιος τῆς ἀποστολῆς του ἐν πάσῃ ταπεινοφροσύνῃ. Κατὰ τὸ 1904 εἰσέτι διευθύνων τὴν ἐν Ἀθήναις Ριζάρειον Σχολήν, ἤρχισε τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐν Αἰγίνῃ Ἱ. Μονῆς Παναγίας Τριάδος τῶν Μοναζουσῶν, εἰς ἣν ἐγκατέστησε φυλάς θεοφίλους, εὐσεβῶν Παρθένων καὶ εἰς Θεὸν ἀφιερωμένων. Κατὰ δὲ τὸ 1908 παραιτηθεὶς ἀπὸ τὴν Ριζάρειον, ἀπῆλθε καὶ ἐγκατεστάθη πλέον τελείως ἐν τῇ ἀνεγερθείσῃ αὐτοῦ Ἱ. Μονῇ, φροντίζων ὡς προνοητὴς καὶ Πνευματικὸς Πατὴρ τῶν ἐμπιστευθεισῶν αὐτῷ ψυχῶν, μέχρι τῶν ὧν ζωῆς αὐτοῦ. Πρὸ δὲ τῆς ἐλεύσεώς του ἐν Αἰγίνῃ εἶδεν ὁ τότε Ἐφημέριος τῆς Μονῆς Παπᾶ Νικόλαος, ὄραμα, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς: Εἶδεν ὅτι εἰσῆλθεν εἰς μεγαλοπρεπῆ τινα αἰθουσαν, εἰς ἣν ἦτο ἐκεῖ μεγαλοπρεπῆς τις Κυρία ἐπὶ θρόνου καθημένη καὶ κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς Βρέφος λαμπρότατον, ὅπερ προσεκύνησε καὶ ἠσθάνθη δρόσον τινα εἰσελθοῦσαν εἰς τὸ στόμα του καὶ διατηρηθεῖσαν ἐπὶ πολὺ· ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἐκείνης, ὑπῆρχε μία κλίμαξ, καὶ αἶφνης ἀκούεται φωνή: «Ἐρχεται ὁ Νεκτάριος», συγχρόνως δ' εἰσέρχεται ὁ Σεβασμιώτατος καὶ ὡς ἤρχισε ν' ἀνέρχεται τὴν κλίμακα ἐκείνην, ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐκείνη Κυρία ἐγερθεῖσα ἐκ τοῦ θρόνου καὶ πλησιάσασα τὸν Σεβασμιώτατον εἶπε πρὸς αὐτόν. «Ἐνθυμίαι· ὅτι ἦλθα νὰ σὲ πᾶρω πρὸ καιροῦ; Σὲ ἄφηκα διότι αἱ Μοναχὶ ἔχουν ἀνάγκην τῆς προστασίας σου». Ὅποτε μετὰ παρέλθουσιν δύο μηνῶν παραιτηθεὶς ὁ Σεβασμιώτατος ἐκ τῆς Ριζ. Σχολῆς μετέβη καὶ παρέμεινε πλέον ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τῆς Ἀγίας Τριάδος, εἰς Αἶγινα. Τὸ δὲ ἄνωθεν, προσήλκυ ὅτι ἡ Κυρία Θεοτόκος εἶχεν αὐτὸν προορίσει διὰ τὴν προστασίαν καὶ κυβέρνησιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Μοναζουσῶν καὶ ἐνεκεν τούτου, διέσωσεν αὐτὸν ὡς ἐκ θαύματος τότε, ἀπὸ βειγῆς καὶ ἐπικινδύνου νόσου. Ἀλλὰ καὶ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τοὺς ἐπὶ ὁλόκληρον βίοτον αὐτοῦ ἀγῶνας καὶ διηγήσῃ ὑπὲρ τῆς ρυθμίσεως, τῆς εὐταξίας καὶ εὐσεβείας τῆς ἐκείνης Μονῆς; Ἐπεὶ ἄγρυπνος διετέλει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πατρικῶν καὶ θείων διατυπώσεων, ἐν τῇ τῇ κακῇ νοσηρῇ πρὸς Θεὸν δοξολογίᾳ καὶ ψαλμῳδίᾳ καὶ τῇ ἑξῶθεν ἀπαράμιλλῃ εὐταξίᾳ, σεμνότητι καὶ Ἀγγελικῇ ἐπὶ γῆς πολιτείᾳ, καὶ τῇ ἐν Χριστῷ διαγωγῇ ἀποτρέπων πᾶν τὸ ἀπάθον, ἡθὸς καὶ ἄκασμον τῷ μονήρει βίῳ, καὶ δὴ τὴν εἰσοδὸν τῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ ἐφαρμόσας πλήρες Κοινοβιακὸν πολιτεῖμα, καὶ ἐμφυτεύσας ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν αὐτῷ ὑποτασσομένων Μοναζουσῶν τὸν θεῖον φόβον καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, τὴν ἀδιάσπαστον πίστιν καὶ λατρίαν καὶ ἀφοσίωσιν. Διετέλεσεν ὡς Ἐφημέριος τῆς Ἱ. Μονῆς, κηρύττων τακτικὰ τὸν θεῖον λόγον, καὶ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκτὸς πολλὰς νοσηρὰς καὶ ἰδιαιτέρας μὲν ἐκκάστην, ἐξομολογῶν καὶ καθοδηγῶν, καὶ ἐν ὁλίγοις νὰ εἰπώμεν, «ὡς λύχνος φαῖλον ἐδείκνυτο ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ὡς εἰς σκοπιὰν καθημένος κατὰ τὸν Σωτῆρα, ὡς φῶς τοῦ κόσμου, καὶ ὡς πόλις ἐπάνω ὄρους καίμην». Ἐνθὺ δὲ κατεχίνετο, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ κοσμιότητα τῆς Ἱ. Μονῆς, καὶ εἰς τὴν φροντίδα τῶν διαφόρων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, διὰ τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν αὐτῆς, ἐν τούτοις δὲν ἀπέλειπεν ὡς γνήσιος Ποιμὴν καὶ ἐργάτης τοῦ ἀμπελώνου Χριστοῦ, ἀπὸ τοῦ νὰ συγγραφῇ καὶ βιβλία θερησκευτικὰ καὶ κοινωνικὰ καὶ διὰ τοὺς ἐν κόσμῳ λαϊκοὺς Χριστιανοὺς, ὅσα σχεδὸν εἶναι δύσκολον νὰ ἀπαριθμήσῃ τις. Πλὴν κατὰ τὰ δυνατόν ἀναφέρωμεν ἑδῶ τινὰ ἐξ ὀνόματος, διὰ τοὺς φιλαναγκύοντας καὶ εὐλαβεῖς, ἵνα μὴ παρατρέξωμεν καὶ τὰ μέγα ποῦτα Εὐαγγελικῶν καὶ φιλοσοφικῶν αὐτοῦ κατόρθωτα, ὅπερ ἀναδεικνύει αὐτὸν μέγαν Διδάσκαλον καὶ ὑπέρμαχον τῆς Ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμότητος ἡμῶν Πίστεως. Α'. Βιβλία, «Λόγοι Ἐκκλησιαστικοί», β'. «Λόγοι διάφοροι», γ'. «Περὶ τῆς ἀναγκαζέτης καὶ σπουδαιότητος τῶν 7 Οἰκουμενικῶν Συνόδων», δ'. «Τὰ παρ' ἡμῖν τελούμενα Ἱ. Μνημόσυνα», ε'. «Περὶ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ Ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ», ς'. «Υποτύψεις περὶ ἀνθρώπου», ζ'. «Περὶ ἐπιμελείας ψυχῆς».

ΔΕΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΞΗΝ

ἡ'. «Περὶ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς μορφώσεως», θ'. «Λογίων θησαύρισμα» εἰς 2 τόμους, ι'. «Χριστιανικὴ ἠθική, ια'. «Ποιμαντική», ιβ'. «Ἐρὰ Κατήχησις», ιγ'. «Χρηστολογία», ιδ'. «Περὶ ἀθανασίας ψυχῆς», ιε'. «Εὐαγγελικὴ ἱστορία», ις'. «Μελέτη περὶ μετανοίας», ιζ'. «Περὶ Ἐξομολογήσεως», ιη'. «Περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας», ιθ'. «Περὶ τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ», κ'. «Προσευχητάριον κατανυκτικόν», κα'. «Γνωθὶ σαυτόν», κβ'. «Θεοτοκάριον», κγ'. Πανδέκτης τῶν θεοπνεύστων Γραφῶν, κδ'. «Ψαλτήριον ἐντεταμένον», κε'. «Τριαδικὸν ἑμμετρον», κς'. «Κραχάριον τοῦ Ἱεροῦ Δύγουστίνου ἐντεταμένον», κζ'. «Μελέτη περὶ τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος» εἰς δύο τόμους, κη'. «Περὶ τῆς μιᾶς Ἀγίας Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας», κθ'. «Περὶ Ἱερᾶς Παραδόσεως», λ'. «Περὶ Θεῶν Μυστηρίων», λα'. «Μελέτη ἱστορικὴ περὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ», καὶ λβ'. «Περὶ τῆς Ἀειπαρθενίας τῆς Θεοτόκου. Ταῦτα πάντα ἐξεδόθησαν εἰς τύπον τὰ πλεῖστα ἐν Ἀθήναις, καὶ τινὰ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ. Τὰ δ' ἔτι ἀνέκδοτα εἰσι ταῦτα: α'. «Ἠθική», β'. «Εὐρολόγιον», γ'. «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων», δ'. «Ἱερὰ Λειτουργική», ε'. «Ἡ Θεῖα Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Μάρκου», ς'. «Νέον Πασχάλιον αἰώνιον», ζ'. «Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Φιλοσοφίας», η'. «Ἱστορία Ἐκκλησιαστικὴ μυστικὴ θεωρία», θ'. «Ἱστορία περὶ νηστευῶν τῶν διατεταγμένων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας», ι'. «Περὶ τῆς ἐν πνεύματι λατρείας» καὶ ια'. «Κεφάλαια πέντε περὶ τῶν λειτουργικῶν βιβλίων» καὶ ἕτερα διάφορα σποράδην εὑρισκόμενα, πολλὰς ἀπορίας ἔχοντα. Ἀλλὰ πὼς νὰ παρέλθωμεν τὰ θαύματα αὐτοῦ ἀδιήγητα, ἅτινα ἐνήργησεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Ἀδύνατον σχεδὸν ν' ἀπαριθμήσῃ τις, ὅσα θαύματα ἐνήργησεν ὁ ἀείμνηστος καὶ εἰς τὴν ἡμῶν αἰὶνὰν προκαίμενος οὗτος Ἱεράρχης. Πλὴν κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτόν, νὰ περιγράψωμεν τινὰ ἐκ τῶν ἀσθενείας τῆς ἀληθείας καὶ ἀποδείξῃ τῆς ἀγιαστικῆς χάριτος, ἥς ἡξιώθη παρὰ Θεοῦ. Ὁ γυνὴ τῆς πύργου, ἡ σφοδρὰ πονηρὰ καὶ ἀσθενὴς καὶ μὴ δυναθεύουσα νὰ θεραπευθῇ ὑπὸ τῶν ἁγίων, προσήλκυ ἐν τῇ Σεβασμιότητι αὐτοῦ μόνον διὰ προσευχῆς του καὶ σταυρώσεως, ἀπῆλθε ἡ ἀσθενεία τῆς. Θαῦμα β': Ἐκ Λαμίας προσήλθε τις πάσχων χρονίως, ἐκ σεληνιασμοῦ, ὁ πρὸς τὸν ἀναγνώσαντος τοῦ Σεβασμιώτατου τῶν ἐξορκισμῶν εὐχὰς τινας, ἐθεραπεύθη εὐθὺς ὁ ἀνέστη καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του ὅλος ὀγιῆς. Θαῦμα γ': Πλησίον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ὑποκρινόμενος αὐτῇ ὑπάρχει πηγὰδι, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐφορμηθεύοντο τὸ νερὸν, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Μονῆς καὶ λοιπῶν κτιρίων αὐτῆς· ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ πηγὰδι αὐτὸ ἀνέκλεισε εἰς ξένον ἰδιοκτήτην καὶ τὸ νερὸν ἠλαττοῦτο, δὲν ἤθελεν ὁ ἰδιοκτήτης νὰ παρέχει νερὸν πλέον εἰς τὴν Ἱ. Μονήν. Πρὸς στιγμὴν λοιπὸν διεκόπη ἡ ἐργασία, ὅπου κατόπιν διὰ προσευχῆς τοῦ Σεβασμιώτατου, ὃ τῶν θαυμασίων σου Χριστέ Βασιλεῦ! ἐξαφναῖκούσθη κρότος μέγας εἰς τὸ πηγὰδι, καὶ εὐθὺς ἀνέβλυσε νερὸν ἄφθονον, τόσον, ὅπου σὺδέποτε ἐξαντλεῖται, καὶ δι' αὐτοῦ ἐτελείωσεν ὅλη ἡ οἰκοδομὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἀφιέρωσαν τοῦ λοιποῦ τούτου οἱ ἰδιοκτῆται, δι' εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Ἱ. Μονήν, πρὸς ἐνδειξὴν τοῦ θαύματος. Θαῦμα δ': Ἐντὸς τῆς Ἱ. Μονῆς ὑπάρχει ἄλλο πηγὰδι, εἰς ὅπερ ἐνθ' ἡνοιγον καὶ ἀνεβάθουν, ἀπηλλῆλκον πάντες, θεωροῦντες ἀδύνατον νὰ εὐρωσιν νερὸν, ὡς ἐφρόνουν, εἰς τοιοῦτον τόπον ξηρὸν καὶ ἄνυδρον, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἱ ἐργάται καὶ τεχνίται, ὡνεῖδίζον τὸν Θεοφιλέστατον, πὼς ὅτι ἐθαπάν, ὡς ἔλεγον, εἰς μᾶτην καὶ ἐξωδαῖετο ὅποτε ἐν πεποιθήσει τοὺς λέγει, «Θὰ εὐρωμεν νερὸν αὐτοῦ»· κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, εἰς ἣν ὥραν ἐλειτούργει, διέταξε νὰ σκάψουν καὶ σκάψαντες οἱ ἐργάται, εὗρον, ὅτι ἀνέβλυσε νερὸν εἰς τὸ ξηρὸν πηγὰδι, ὅπερ καὶ ἔχουσιν διὰ ποτὸν ἄριστον εἰς τὴν Ἱ. Μονήν εἰς τὸ διηνεκές. Θαῦμα ε': Διερχόμενός ποτε πρὸς τὸ ἐσπέρως γεωργός τις ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς, λέγει εἰς τινὰ Μοναχὴν: «Δὲν λέγεις εἰς τὸν Σεβασμιώτατον νὰ παρακαλέσῃ τὸν Θεὸν νὰ βρέξῃ, ὅπου κινδυνεύουν νὰ φοφῇσιν τὰ ζῷά μας, τὰ ὅποια ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν καὶ ξηρασίαν, δὲν εὐρίσκουν τίποτε νὰ φάγουν;» ἡ Μοναχὴ εἰσελθοῦσα, εἶπεν αὐτῷ εἰς τὸν Σεβασμιώτατον, ὅστις λέγει:

« Ἀς παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν καὶ ἃς γίνῃ τὸ θέλημά του κατὰ τὴν Πίστιν του ». Ὁθεν ἠπλώσας τὰς χεῖράς του καὶ προσηυχήθη, ὅτε μετὰ μίαν ὥραν ἤρχισεν ραγδαία βροχή διαρκέσασα καθ' ὅλην τὴν νύκτα, Θαύμα Γ': Ἀλλοτε, περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἦτο μεγάλη ἀνομβρία, ὅτε κατ' αἰτήσιν τῶν κατοίκων τῆς Νήσου, ἀνέβη μετὰ τὰς Μοναχὰς εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Διονυσίου, ἵνα λειτουργήσῃ καὶ λιτανεύσουν· ὅτε πρὶν ἀκόμῃ ἀναγνώσῃ καμμίαν εἰδικὴν εὐχὴν περὶ βροχῆς, ἐνθ' ἡ λειτουργία εὐρίσκετο περὶ τὸ τέλος, ἤρχισεν ἄφθονος καὶ ἀδιάκοπος ἡ βροχή, ἐξ ἧς ἠναγκάσθησαν νὰ παραμείνουν ἐκεῖ, καὶ νὰ καταβῶν μόνον μετὰ μεσημβρίαν εἰς τὴν Ἱ. Μονήν. Μοναχὴ τις ἐκ τῆς αὐτῆς Μονῆς, ἔπασχεν ἀπὸ παράλυσι· τῆς κεφαλῆς, ἣτις προσελθοῦσα αὐτῇ, ὅτε ἐλειτούργει κατὰ τὴν ὥραν τῆς Ἀγίας Κοινωνίας, ἀλλὰ βλέπουσα αὐτὴν λάμποντα ἐκ Θεοῦ φωτὸς, ἐδειλίσας νὰ πλησιάσῃ ὅπως κοινωνήσῃ. Ἐκεῖνος, ἐνοῶν αὐτήν, τῇ λέγει: « Διατί δὲν πλησιάζεις; πρόσελθε. Ἡ δὲ προσελθοῦσα, ἀφοῦ μετέλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, τῇ ἐφάνη, ὅτι τῆς ἤγγισέ τις τὴν κεφαλὴν ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ εὐθὺς ἀπηλλάγῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ πλέον. Θαύμα ἡ'. Κόρη τις ἐπταετῆς ἀπὸ χωρίου ὀνομαζόμενον « Χαλασμένη », προσεφέρθη ὑπὸ τῶν Γονέων τῆς εἰς τὸν Σεβασμιώτατον, πάσχουσα ἐκ χρονίων καὶ ἀδιαλείπτων πυρετῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἀνέγνωσε μερικάς εὐχὰς καὶ ἐσταύρωσεν, ἀπῆλθεν ὑγιὴς ἡ Κόρη, μὴ ἐνοχληθεῖσα τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῶν συνήθων αὐτῇ πυρετῶν. Θαύμα θ': Ἀλλ' ἡ Κόρη ἡρραβωνισμένη πρότερον, ἐκ μαγείας καὶ σατανικῆς ἐνεργείας, εἶχεν ἔλθῃ εἰς δεινὴν νευροπάθειαν καὶ σχεδὸν παραφροσύνην, ἣτις προσελθοῦσα αὐτῇ καὶ ἐξομολογηθεῖσα τὴν κατάστασίν τῆς, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν παρ' αὐτοῦ Εὐχῶν τινων καὶ τὴν ἐπίθεσιν ἐπ' αὐτῆς τῶν Ἀρχιερατικῶν τοῦ Ἀμφοῦ, ἐθεραπεύθη ἐντελῶς ἡ Κόρη, διηγουμένη τὸ θαῦμα ἐκτοτε μέχρι τῆς σήμερον. Θαύμα ι': Πλησίον τῆς περιφερείας τῆς Ἱ. Μονῆς εἰς διακρίματα κήπων, ἔπασχε ἐξ ὀργῆς θεϊκῆς τυφλοπόντικα, ἅτινα ὑπενόμεον καὶ ἐτροχον τὰς εἰσὰς καὶ τοὺς καρποὺς τῶν γεωμηνίων καὶ φυτῶν· ὁπότε ὁ ἰδιοκτῆτης προσήλθε, παρακαλέσας τὸν Σεβασμιώτατον νὰ εὐχηθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅπως ἀπαλλαγῇ ἐκ τοιαύτης ἐπιθρείας καὶ ὀργῆς· ὁ δὲ αἰμνῆστος τελέσας Ἀγισμὸν καὶ ραντίσας τὰ πέριξ, εὐθὺς γέγονασιν ἄφαντα τὰ εἰρημένα τυφλοπόντικα ὅπου ἐπηρέαζον τοὺς καρποὺς τοῦ γειτονεύοντος τὴν Μονήν. Θαύμα ια': Ἀλλοτε προσεβλήθησαν ἐπίσης τὰ διάφορα φυτὰ καὶ δένδρα τινὲς γειτονεύοντος τὴν Μονήν, ἐκ περονόσπορου· ὅστις προσελθὼν παρεκάλει αὐτόν, ὅπως εὐχηθῇ καὶ ἀποσοθῇ ἡ τοιαύτη τοῦ Θεοῦ ὀργὴ ἀπὸ αὐτόν· ὅθεν ἀφοῦ ἔτεσαν Ἀγισμὸν καὶ ἀνέγνωσέ τινας εὐχὰς, ἐξηλείφθη καὶ ἡ φοβερά αὕτη εἰς τὰ φυτὰ νόσος. Ὅτε ὑπῆγεν ὁ Σεβασμιώτατος εἰς τὴν νῆσον Αἰγιναν, ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι εἶχον τὴν ἰδέαν, ὅτι εἶχον παραχώρησιν τινὰ ἢ ὀργὴν ἐκ Θεοῦ, ἐνεκὰ τῆς ὁποίας δὲν ἐκαρποφόρουσαν οἱ ἀγροὶ τῶν, παρεκάλει αὐτόν, καὶ ἀναγνώσας περὶ αὐτῶν συγχωρητικὴν εὐχὴν καὶ εὐχήθεις ὑπὲρ ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Νήσου, ἐφεξῆς καὶ ὅλον τὸ δωδεκάετος διάστημα τῆς ἐκεῖ διαμονῆς του, ἐγίνοντο ἄφθονα τὰ γεννήματα καὶ οἱ καρποὶ, καθὼς ἀφηγοῦνται οἱ Ἱδιοὶ Αἰγινίται· ἡμῖν. Καὶ διὰ μόνον ἀπλοῦ εὐχητικοῦ λόγου καὶ εὐλογίας του, ἐγίνοντο θαύματα ὡς ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἐξῆς: Ποτε καιρῷ διερχόμενος ὁ αἰμνῆστος ἐξωθεν μιᾶς ἀμπέλου, καὶ ἐνθ' ἐτροχούσαν οἱ ἰδιοκτῆται, ἐρωτήσας αὐτοὺς περὶ τῆς ποσότητος, ἣν ἐτρογγύσαν τῶν σταφυλίων, ἠχῆθη ὅπως κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος τρυγήσωσι τριπλάσια σταφύλια ἐκ τῆς ἀμπέλου, ὅπερ καὶ ἐγένετο ὡς ἐκ θαύματος καὶ ἐτρογγύσαν τριπλάσια σταφύλια οἱ ἰδιοκτῆται ἐκ τῆς ἀμπέλου ἐκεῖνης κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος. Ὅτε διετέλει εἰσέτι διευθυντὴς εἰς τὴν Ριζάριον, μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν ποτε τῆς Ἱ. Μονῆς Πεντέλης, καὶ βλέπει κατὰ σύμπτωσιν ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν ἄλλων μίαν γουρούναν, ἣτις εἶχε ὀκτὼ γουρουνόπουλα καὶ εἶπεν ὡς εὐχὴν: « Τὸ ἐρχόμενον ἔτος νὰ γεννήσῃ δεκαοκτὼ », ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὅ τοῦ θαύματος! Διότι μεταθὰς καὶ πάλιν κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος εἰς τὴν Ἱ. Μονήν

ΑΚΑΘΗΜΙΑ

χάριν ἀναφυγῆς, τῇ ἐδεῖξαν οἱ ἀδελφοί, θαυμάζοντες τὸ ἐν λόγῳ ζῶον, ὅπερ πραγματικῶς εἶχε γεννήσῃ, κατὰ τὴν εὐχὴν του, δεκαοκτὼ γουρουνόπουλα. Ἀλλὰ καὶ προσβαλλομένου τοῦ αἰμνῆστου ὑπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν, ὁ Θεὸς ὁ κηδομενος αὐτοῦ ἐτιμώρει καὶ ἐπληττεν αὐτοὺς διὰ συμφορῶν καὶ ἀσθενειῶν, ὡς ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ ἀκολούθου συμβεβηκότος: Προσεκλήθη ποτε, ὅτε διηρῶν τὴν Ριζάριον Σχολήν, ἵνα λειτουργήσῃ εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον Καρύτσην, Ἀθηναίων, ὅτε, παρατηρήσας, ὅτι οἱ ἐν τῇ Ἱ. Ναφ φάλται, ἀφοῦ ἔφαλλον δύο ἕως τρεῖς στίχους τῆς δοξολογίας, εὐθὺς εὐρέθησαν περὶ τὸ τέλος, παραλείψαντες τοὺς λοιποὺς, ὅστις θέλων νὰ κάμῃ εἰς αὐτοὺς τὴν δέουσαν παρατήρησιν, ἐπεφυλάχθη διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον μετὰ τὴν λήξιν τῆς λειτουργίας· ὅτε κατόπιν τοὺς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπραπα νὰ κάμουν τοιαύτην ἀταξίαν ὡς ἱεροφάλται ἐν τῇ καιρῷ τῆς δοξολογίας· ἐξαφθέντες δὲ διὰ τὸν δίκαιον ἐλαγχον τοῦ αἰμνῆστου, διὰ προσταγῆς τοῦ ἐκμανέντος Ἐπιτρόπου, ὁ Ἱεροδιάκονος ἔσυραν αὐτὸν ἀπὸ τὰ ράσα καὶ ἔσπρωξε μετὰ πολλῆς περιφρονήσεως καὶ ὁ Σεβασμιώτατος δὲν ὠμίλησεν, ἀλλ' ὁ μὲν διάκονος μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρεφρόνησεν, ὁ δὲ Ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας περιέπεσε μετ' οὐ πολλὴν εἰς δεινὰς συμφοράς. Ἐπίσης τὸ κάτωθεν δεικνύει τὴν μεγάλην καὶ ἀκράδαντον πίστιν, ἣν εἶχε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸ ἄκρως ἀπερίσπαστον καὶ τὴν πεποίθησιν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτόν: Ἡρὸ τοῦ ἀποκλεισμοῦ, αἱ Μοναχὰι θέλουσαι νὰ ἀποταμιεύσωσι σίτον περισσώτερον καὶ ἄλλα τρόφιμα, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔκαμνον, ἐνεκὰ τῆς ἀδυνατοῦ προμηθείας, δι' ὅπερ καὶ συμβουλευθέντας αὐτόν, ἐπέπληξεν εὐθὺς σφοδρῶς αὐτὰς εἰπὼν: « Ἐὰν κάμῃτε αὐτὸ ὅπου λέγῃτε, ἐξάπαντος θὰ πεινάσωμεν ». Ἀναγκασθεῖσαι δ' οὕτω, περιουρήσθησαν εἰς τὴν συνήθη ὡς καὶ ἄλλοτε προμήθειαν τοῦ σίτου καὶ λοιπῶν τροφίμων. Καὶ ὦ! τὸν θαυμασιὸν σου Κύριε! ἔχ: μόνον ἡρκέσθησαν καὶ αὐταὶ καὶ οἱ πάμπολλοι ἐπισκέπται, ὅτι τὸ προσήρχετο τὴν Ἱ. Μονήν, ἀλλὰ καὶ ἐπερίσσευον πάντοτε τὰ τρόφιμα καὶ σιτηρά, περισσώτερον ἢ ἄλλοτε, καὶ ἐχοῦ τοῦ διαστήματος τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Καὶ εἰς παιδία ἀνήλικα θαυματουργοὶ καὶ ἀλλάκις καὶ εἰς τὰς Μοναχὰς τῆς Ἱ. Μονῆς, διότι μόλις προσήρχετό τις μετὰ πίστεως καὶ ἐσταυρώνετο παρ' αὐτοῦ, ἐθεραπεύετο καὶ ἐκ τοκετοῦ πασχούσας γυναῖκας πολλὰς ἐθεράπευσε, ἀπαλλάξας τοῦ κινδύνου διὰ προσευχῆς του. Ἀλλὰ τί νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ θεωρητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως καὶ τῆς ἀδιαλείπτου νοερᾶς προσευχῆς του; Διότι ἦτο ὅλος μετῴρος ὁ νοῦς του εἰς τὴν προσευχήν, καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀνάτασιν ὑψωμένος, ὑπεράνω τῶν τοῦ κόσμου ὕλικῶν πραγμάτων, τόσο, ὥστε δὲν ἤθελε νὰ μανθάνῃ περὶ οὐδενός, ἀλλ' ὁ νοῦς του καθ' ὅλοκληρίαν ἠρπάζετο διὰ τῆς προσευχῆς εἰς τὴν πνευματικὴν θεωρίαν. Εἶχε δὲ ἐπίσης καὶ τόσῃν ἀκτημοσύνην, ὥστε δὲν ἐφρόντιζε περὶ πολλῶν, ἀλλ' ὅτι τῇ εὐρίσκετο, ἐχάριζεν αὐτὸ ἀλλάκις εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας. Τρανωτάτη ἀπόδειξις τῆς ἀπροΐτου ζωῆς καὶ ἀκτημοσύνης του εἶναι ἡ ἐξῆς: Ὅτε τὸ πρῶτον ὑπῆγεν ἵνα μείνῃ ἐν τῇ ἀνεστέρσει αὐτοῦ Ἱ. Μονῇ καὶ προνοῇ περὶ τῶν ἐκεῖ Μοναζουσῶν, ἐδανείσθη χίλιας δραχμίας· καὶ τὸ αἴτιον ὅπου δὲν τῇ εὐρίσκοντό ποτε χρήματα εἶναι, διότι τὰ καταλάμβανεν εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας. Ἐνεκὰ τῆς ἄκρας αὐτοῦ φιλοτιμίας καὶ φιλοξενίας, ἐξέβαλλε ἀλλάκις καὶ αὐτὸ τὸ ἐνδύμα του καὶ τὰ ὑποδήματα ἀπὸ τοὺς πόδας του καὶ τὰ προσέφερεν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην αὐτῶν. Ἐπειδὴ δ' ἐξηκολούθει τακτικῶς ἐργασίαν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ συντήρησιν τῆς Ἱ. Μονῆς, εὐρίσκετο πάντοτε εἰς ἐνδεῖαν, ἀλλὰ καὶ πλήρης πίστεως εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πεποίθησιν. Ὅταν ἐξέκινετο τὸ χρηματοφυλάκιόν του, προσήρχετο ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας, καὶ ὑπεδείκνυν αὐτὸ, ἀσπείρας, λέγων: « Ἰδοὺ Χριστέ μου (ἢ Παναγία μου) ἐξέλιπον τὰ χρήματα· σὺ οἶδας ». Καὶ μετ' οὐ πολὺ, ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἤρχοντο ἐξ ἀπροόπτου ὡς ἐκ θαύματος εἰς χεῖρας του χρήματα. Τοιαύτην αὐταπάρνησιν καὶ ἀμέριμον ζώην εἶχαν ἐφαρμόσῃ εἰς αὐτόν, ὥστε σπανίως ἐζήτει τι, ἐξ ὧν εἶχε χρεῖαν. Ἡ δὲ ἀδελφὴ, ἣτις τῇ ἡτοίμαζε τὰ κατάλληλα τῆς ὑπηρεσίας, ἔβλεπε, πρὸ πάντων ὅταν

ἡσθάνει, νέον τινὰ καθ' ὕπνου, ὅστις τῇ παραστέκετο καὶ ἐνῇ ἡ ἀδελφὴ ἡρώτα, πῶς εἶχεν ὁ Σεβασμιώτατος ἢ μήπως εἶχεν ἀνάγκην τινός, ὁ νέος τῇ ἀπεκρίνατο: «ἐγὼ σὲ εἰδοποιῶ ὅταν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τινός»· καὶ αὐτὸν τὸν νέον ἔχι μόνον καθ' ὕπνου ἔδλεπεν, ἢ ἐν λόγῳ ἀδελφῇ ἐξυπηρετοῦντα αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἐξυπνος ἔδλεπεν αὐτὸν ἐνίοτε εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν, ὅστις ἐστέκετο πλησίον τοῦ Σεβασμιωτάτου ὅτε ἐλειτούργει, καὶ ἐφαίνετο ὡς δεκανεύς, ἔχων στρατιωτικὴν ἐνδυμασίαν, μὲ ἀστραπηφόρον μορφήν. Ἄλλῃ τις ἀδελφῇ, ἐξυπηρετοῦσα τὴν Ἐκκλησίαν ὡς υποδιάκονος, εἰς ὦραν, καθ' ἣν ἐλειτούργει, ὁ Σεβασμιώτατος καὶ ἀκριβῶς εἰς τὰ «Σὰ ἐκ τῶν Σῶν», εἶδε μίαν μεγαλοπρεπεστάτην Κυρίαν, κρατοῦσαν βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ἣτις εἰσῆλθεν ἐκ τῆς Ὁραίας Πύλης, ἐστάθη πλησίον τοῦ Σεβασμιωτάτου, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ λεχθῇ τὸ «Ἐξαίρετως», ἠπλωσε τὰς χεῖρας καὶ ἔδωκε τὸ βρέφος εἰς αὐτόν· ἡ δὲ ἐν λόγῳ ἀδελφῇ, εἶδε τ' ἀνωτέρω ἔχι καθ' ὕπνου, ἀλλ' ἐξυπνος καὶ ὀφθαλμοφανῶς. Εὐσεβὴς τις καὶ ἀξιόπιστος γυνή, διηγηθῆ μοι ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι, ὅτι ἐπισκεφθεῖσά ποτε τὴν Ἱ. Μονὴν καὶ ἐντυχούσα εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν ὅτε ἐλειτούργει καὶ ἐπροσκόμιζεν ὁ Σεβασμιώτατος, (μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀγρυπνίας, διότι ἦτο ἱερὴ, βλέπει τὸν ἀείμνηστον, ὅτι ἦτο μέσα εἰς φωτεινὴν ναφὴλὴν μέχρις ὁσφύος, καὶ ὅτι ἠπλωσαν ἀστραπιαίως τὰς χεῖρας, καὶ ἔριψεν ὡς πέπλον ἐκ τῆς δόξης του, καὶ ἐσκέπασεν ὡς φωτεινὴ σκέπη, ὅλον τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ. Ἐπίσης ἡ αὐτή, ἔχουσα γινῶσιν πρότερον, τῆς παλαιᾶς (σχεδὸν ἐρείπιου) Ἱ. Μονῆς, ἀφηγηθῆ ἡμῖν, ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγουν καὶ ἐγκατασταθοῦν ἐκεῖ αἱ πρῶται Χριστιαναὶ ὁπως μονάσουν, αὐτὴ ἀποδοκίμαζε σφοδρῶς τὴν σκέψιν τῶν ταύτην, διὰ τὸ ἀκατάλληλον, ὡς ἐφρόνει, τοῦ τόπου καὶ τὴν μεγάλην ἐρημίαν· ἀλλ' ἐπισκεφθεῖσα ἅπαξ, δις, τὴν Ἱ. Μονήν, εἰς δευτέραν αὐτῆς ἐπίσκεψιν ἐκεῖ, ἀφ' ὅπου ἀποδοκίμασεν ἐπὶ ἐπιδητικώτερον τὸ πρᾶγμα, βλέπει κατόπιν, ἀφ' ὅπου ὕπνωσε, μίαν Μοναχὴν ἀναγκράν, μὲ τρίχινον ἐνδεδυμένον καὶ τῇ λέγει μὲ φοβερὸν βλέμμα: «Δὲν εἶναι ὡς εἶπες Μονὴ τῇ Θεῷ τῇ Ἱ. Μονῇ» καὶ ἐκίνησαν ἐλεγκτικῶς τὴν κεφαλὴν τῆς, ἀτενίζουσα πρὸς αὐτήν. Εἶδε τότε συγχρόνως καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, μὲ τὴν ὄψιν ὅπου ἔχει τώρα, καὶ καθὼς ἀπαρallάκτως ἠκοδομήθη κατόπιν καὶ εὐρίσκεται ἕδη. Ὑπάρχει διδάσκει, ὅτι τὴν παλαιὰν Μονὴν εἶχε κτίσει ἄλλος Ἱεράρχης Γρηγόριος τὸ ὄνομα, ὃν πολλάκις εἶδον ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Βήματος καὶ ἐκτὸς ἐφερχόμενον, ὡς Ἱεράρχην Γέροντα, ἀτμηλὴ καὶ ταπεινὴ ἐνδεδυμένον, ἄνωθεν τοῦ τόπου, ὅπου ἔχουν τοποθετήσῃ Ἱερά ὁστά, ἅτινα ἀνεῖρον μετὰ τεμαχίων Ἱερῶν ἀμφίων, ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης ἀποκαλύπτονται, εἰς διαφόρους περιστάσεις, τρεῖς σεμνοπρεπεῖς Μοναχαί, μὲ χαριτωμένην θέαν, ἐξόχως δ' αὐτὸν ἡ μία, ἣτις λέγει, ὅτι ἡγουμεναύς τῆς Ἱ. Μονῆς, ὀνομαζομένη Ἀθανασία (ἣτις φαίνεται ὅτι εἶνε ἡ Οσία Ἀθανασία ἡ ἐξ Αἰγίνης καταγεγραμμένη) καὶ αἱ ἄλλαι Ἱερεῖα καὶ Εὐδοκία, ὡς εἶπον τὰ ὀνόματά των αἱ ἱδία. Θέλων ποτὲ ὁ ἁίμνηστος νὰ μεγεθύνῃ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀπορῶν πῶς νὰ σχεδιάσῃ τὸ ἔργον, βλέπει συγχρόνως μίαν ἀδελφὴν νέον τινὰ, ἐν σχήματι τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος, ὅστις ἔχων ἐμπροσθέν του τράπεζαν, ἐσχεδιάζει ἐπάνω αὐτῆς ὑποδεικνύων πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον τὸν τρόπον, δι' οὗ δύναται νὰ μεγεθύνῃ αὐτήν, σχεδιάσας ἐν τῇ τραπέζῃ πλήρως τὸ σχέδιον (εἰς δ' οὗτο δὲ ἐπένευσεν αὐτός, γνωρίσας τοῦτο, ὅτι ἦτο ἐκ Θεοῦ) καὶ εὐρόνῃ ἡ Ἐκκλησία κατόπιν παρ' αὐτοῦ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἀποκαλυπτικὸν τοῦ ἀνδρός, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ κατωτέρω σπουδαίου. Βλέπων ποτὲ ὁ ἀείμνηστος, ὅτι εἶχεν ἀνάγκην καταλλήλου διακόνου, ὅπως ἐξυπηρετῇ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ (καθόσον ἡ διάκονος ἡ ἐξυπηρετοῦσα τὸν Ναὸν ἡσθάνει), ἐξαπορῶν περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ μὴ γινώσκων τὴν κατάλληλον, ἵνα χειροθετήσῃ εἰς τὸ ὑπόρρημα τοῦτο ἐνθ' προσήχετο ἐπικαλούμενος τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, εἰς ἀποκάλυψιν τῆς καταλλήλου, καθ' ὃν καιρὸν ψάλλεται συνήθως ἡ «Τιμωτέρα», ἀδελφῇ τις παρισταμένη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, βλέπει τὸν Σεβασμιώτατον, καλοῦντά αὐτήν εἰς τὴν

ΑΚΑΤΑΛΗΤΑ ΔΟΧΗΝΟΝ

ὁραίαν Πύλιν καὶ συγχρόνως νεύοντα εἰς τὴν ἄλλην διάκονον καὶ λέγοντα νὰ τῇ δώσῃ ὅτι εἶχε προητοιμασμένα, τὸ μικρὸν στοιχάριον καὶ τὸ ὄραριον». Ἀφ' οὗ τῇ ἐφόρεσε ταῦτα, τῇ ἔδωκε καὶ ἡσπασθῇ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ εἰσῆγαγεν αὐτήν εἰς τὸ Ἱερὸν, διὰ τῆς ὁραίας Πύλης. Αὐτὰ ταῦτα συνέθεσαν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀδελφῇ ἐν ἐργηγόρῃ οὖσαν καὶ προσευχομένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ὁ δὲ Σεβασμιώτατος ὡς ἄνωθεν εἶπομεν, ἔχων παποίησιν εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, περὶ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ καταλλήλου προσώπου, πρὸς ἐξυπηρετήσιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ διακονίαν, ἐνθ' ὅλαι αἱ ἀδελφαὶ προσήλθον καὶ ἐχαιρέτησαν αὐτόν, καὶ ἔλαβον τὴν εὐλογίαν του, (διότι ἦτο ἡμέρα τοῦ Πάσχα, καὶ τὸ ἀνωτέρω συνέθε τὴν προηγουμένην ἡμέραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου), ἡρώτα τὰς ἀδελφὰς εὐχαριστημένους, ἐὰν εἶδον ὅπτασίαν τινὰ, ἡ ὅραμα καμμία ἐξ αὐτῶν. Ἀφ' οὗ ἡ ἄνωθεν ἀδελφῇ, ἣτις εἶχεν ἰδῆ τὴν ὅπτασίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, προσήλθεν ὡσαύτως νὰ τὸν χαιρετήσῃ καὶ λάβῃ τὴν εὐλογίαν του, τῇ λέγει: «δὲν εἶδες τίποτε ἐσύ;» Τότε ἐνθ' ἡ ἀδελφῇ κατ' ἀρχὰς ἐδίσταξε νὰ τῇ εἴπῃ, ἐκεῖνο ὅπερ εἶδεν, ἐκεῖνος τὴν ἐνεθάρρυνε καὶ ἠνάγκασεν αὐτήν, νὰ εἴπῃ περὶ τίνος πρόκειται. Αὐτὴ δὲ διηγηθεῖσα τ' ἀνωτέρω, εἶπεν εὐχαριστημένους «αὐτὸ ἡθελα κ' ἐγὼ, ἦν καὶ ἐχειροθέτησαν ὑποδιάκονον, πρὸς ἐξυπηρετήσιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ, καὶ ὅπερ ἀδιαφιλονικητῶς ἀποδεικνύει τὸ ἀποκαλυπτικὸν τοῦ ἀνδρός. Ὅλίγα τινὰ νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τοῦ διορατικοῦ χαρίσματος, ὅπερ φαίνεται ὅτι εἶχεν. Διότι ἐὰν ἐπιλησάζεν εἰς αὐτὸν ἀδελφῇ τις, ἣτις καὶ μὴ εὐρίσκετο, ἔστω καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς θαλήσεώς τῆς ἐν καθάρᾳ καταστάσει, συνέστειλε τὴν ὁραίαν του, πρὸς συναίσθησιν τῆς καὶ δὲν ἠπλωνεν αὐτήν, νὰ ἀσπασθῇ ἡ τοιαύτη ἀδελφῇ· ἡ δὲ ἀδελφῇ, συναισθανομένη ἑαυτήν, ὀπισθοδρόμει: ἐξ αὐτοῦ, ἐνθυμίζοιτο ἑαυτήν καὶ τὴν θέσιν τῆς καὶ ἀποκρίνατο, ὅπερ σημεῖον τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Τὴν δὲ βαθυτάτην αὐτοῦ ταπεινώσιν, εἶδε ὡσαύτως νὰ διηγήσῃ ὅτι Ἀπὸ ἀπλάκτους πηλᾶκις ὡς δοῦλος τὰς πλέον εὐτελεσετέρας ὑπηρεσίας, πολλοτὴς ἐργαζομένη πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τεχνιτάς, ἄλλοτε ἐμβολώνων τὰ ὑποδήματα τῶν Μοναζουσῶν· τὸ δὲ παραδοξώτερον, ὅτι ἐπλυνε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀποπάτους ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Μοναζουσῶν, καὶ εἰς καιρὸν, καθ' ὃν αὐταὶ ἡσυχάζον· ἅτινα δικαίως ἀνέψωσαν τὸν ἄνδρα εἰς τὸ κατακρύφον τῆς τιμῆς καὶ δόξης. Ἐπίσης τὸ στόμα του οὐδέποτε ἐξεφράσθη κατὰ τινος, οὐδ' ἐμμέμφοτό τινα κατηγορῶν, οὐδέποτε κατηγόρει ἄνθρωπον, ἀλλὰ πάντοτε ἠλόδοι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταράσθε». Τόσον ἤραμον καὶ ἡσυχον κατέστησε τὸ πολίτευμα τῶν Μοναζουσῶν ἐν τῇ Αὐτοῦ Μονῇ, ὥστε ὅπου οὐδέποτε ἀκούει τις μεγάλην τῇ φωνῇ συνομιλίαν, οὔτε ἀντιρρήσεις σκληράς, ὡς ἔθος τοῖς πολλοῖς. Ἐπίσης καὶ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τὰ ἀναγνώσματα καὶ αἱ ψαλμοὶ καὶ αἱ πρὸς τὸν Θεὸν δοξολογίαι, χαμηλῇ καὶ ἡρέμῃ τῇ φωνῇ ἀναφέρονται πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν· ἐν ἁρμονίᾳ καὶ τάξει, ὡς πρέπει τῇ μονήρει βίῃ, καὶ ἀγγελικῇ ἐπὶ γῆς πολιτείᾳ. Εἰς ἀπόδειξιν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς ἀληθείας, ἀναφέρω τὸ κάτωθι παράδειγμα: Ὅτι ἔχι μόνον εἰς ἐκφρασιν σκληροτέραν τῶν Μοναζουσῶν κατεφέρετο ὁ ἀείμνηστος, ἀλλὰ καὶ ἡλεγχεν αὐστηρῶς κανονίζων καὶ τὰ παραμικρά· καθὼς καὶ αὐτὴν τὴν καθ' ὅλην ὥρην καὶ πᾶσιν τῆς Ἀδελφότητος ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ ἡλεγξε, διὰ λόγον, ὅτι ἐξεφράσθη ποτὲ, ὡς ἄνθρωπος σκληρότερον· ἐξελθὼν τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ εἰπὼν: «Ἡ καθ' ὅλην ὥρην, διὰ σφάλμα τῆς γλώσσης τῆς, κανονίζεται ἐπὶ τεσσαράκονθ' ἡμέραις». Ἀλλὰ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς ἐνοχλήσεις, ἃς ὑπέστη, ὑπὸ τῶν πονηρῶν καὶ κακοβούλων ἀνθρώπων, καὶ τὰς λυγρὰς συκοφαντίας, τίς νὰ ἐκφρασθῇ; Παράλειπόμεν ταύτας, (καίτοι πολλὰ καὶ σκληρὰ αἱ τοιαύται) διὰ τὸ συντομώτερον, καὶ διὰ νὰ μὴ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὡς εἶπομεν κακεντρέχεις καὶ κακοβούλους. Ἐπίσης τοὺς πειρασμοὺς τῶν θαυμάτων πρὸς τὴν γλῶσσαν νὰ διηγηθῇ, διότι εἶχεν ἀκατάπαυστον τὸν πόλεμον αὐτόν, ἐπειδὴ ἀναφανδὸν ἐπάλλαιον μετ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος θνητὸς ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ μίαν ἡμέραν, συνεσχέθη ἀπὸ

ἀσθένειαν δευτὴν τῆς κύστεως· καὶ ὡς ἐκ ταύτης, ὑπέφερα μετὰ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς πολλῆς, καὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐχαριστίας, ἐπὶ δεκαπέντε ὁλοκλήρους μῆνας. Μὲ ὅλα δὲ ὅπου ἐπάσχε δὲν ἐδέχτο κατ' ἀρχὰς νὰ υποβληθῇ εἰς θεραπείαν, κατόπιν ὁμως ἐπεισθὲν νὰ υποβληθῇ εἰς τοιαύτην, τῇ παρακλήσει τῶν Μοναζουσῶν· ὅτε μετέφερον αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸς τὸ Ἀρεταίειον Νοσοκομεῖον, ἔνθα παρηκολούθουν αὐτὸν καὶ δύο ἐκ τῶν διακεκριμένων Μοναζουσῶν τῆς Ἱ. Μονῆς. Εὐρισκόμενος δὲ ἐκεῖ πρὸς θεραπείαν διατέλεσαν ὑπὲρ τὰς 50 ἡμέρας, ἐν αἷς ἀπαύστως ὕμνει, ἠδ' εὐχαρίσται καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν. Ὁ πυρετὸς ἐσχάτως ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα κατέβαλεν αὐτὸν εἰς μεγάλον βαθμὸν, ἀπὸ οὗ κατόπιν περιελθὼν εἰς γενικὴν ἐξάντλησιν, ἀφοῦ μετέλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, παρέδωκεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡμεῖς πρὸς Κύριον τὸ πνεῦμά του, εἰς τὰς 10 καὶ 30 λεπτά πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, τὸ ἑσπέρας τῆς 8ης Νοεμβρίου, ἡμέραν Κυριακὴν 1920, ἡλικίας 72 ἐτῶν. Ὀλίγην ὥραν μετὰ τὴν κοίμησίν του, ἐξεχύθη ἄρρητος εὐωδία ἀπὸ τοῦ νεκρὸν σῶμα τοῦ ἀειμνήστου, ἥτις κατασυνώδισε τοὺς ἐκεῖ εὐρεθέντας, καὶ τὴν ὁποίαν εὐωδίαν ἐπίσης ἠσθάνθησαν καὶ ἄλλοι πολλοί, ὅσοι ἐπλησίασαν καὶ ἠσπασθήσαν τὸ λείψανον αὐτοῦ. Εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς θεραπείας ἔμειναν ἐπὶ 11 ὥρας· κατόπιν μετεφέρθη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ θεραπευτηρίου, ἔνθα ἔμειναν ἐπὶ δύο ὥρας. Ἐκείθεν παρέλαβον τὸ λείψανον καὶ κατεβίβασαν δι' αὐτοκινήτου εἰς Παιριακὰ καὶ ἐτοποθέτησαν αὐτό, εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἔνθα οἱ προσερχόμενοι ὅπως ἀσπασθῶν αὐτό, παρετήρησαν, ὅτι ἔρρεεν ἐκ τοῦ προσώπου καὶ λοιπῶν μερῶν, ὡς ἰδρὼς εὐωδέστατον μύρον, ὅπερ ὅστις ἤγγιζεν εἰς αὐτό, ἔμειναν ἡ εὐωδία εἰς τὰς χεῖρας του ἀνεξάλειπτος ἐπὶ ἡμέρας. Ὅτε δὲ τὸ πρῶτον ἀνεφανίσθη ὁ ἱερὸς αὐτὸς ἰδρὼς καὶ τὸ μύρον τῆς εὐωδίας. (ὡς παρετηρήθη), ἐφάνησαν ὡς μαργαρίται σταγόνες, ὅπου καὶ ἂν ἔδλεπον τὸ λείψανον, εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς τὸν λαιμόν, εἰς τὸ στήθος, εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τοὺς πόδας. Ἡ δὲ κόπῃς του (ἦτο τὰ παλαιὰ του) ἦσαν κατὰδροχα ἀπὸ τὸ εὐώδες αὐτὸ μύρον· καὶ τοῦτο δὲ ἐκείνην μερὰ τῆς μεταφοράς τοῦ λειψάνου του εἰς Αἴγιναν, ὡς καὶ μέχρι τοῦ ἐνταφιασμοῦ του.

Οἱ μεταφέροντες τὸ φέρετρον, μετὰ τοῦ λειψάνου τοῦ ἀειμνήστου, ἐκ τῆς πόλεως Αἰγίνης εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Μοναζουσῶν, ἀπέχουσιν περὶ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, διὰ δρόμου τραχεῶς καὶ ἀνηφορικῷ, ὅχι μόνον οὐδεμίαν κόπῃσιν ἠσθάνθησαν, ἀλλ' ἐβάδιζον ὡς πτερόποδες καὶ κοῦφοι, καὶ πλήρεις τῆς θείας εὐωδίας, ἣν ἐξέχυνε, τὸ ἱερὸν τοῦ ἀειμνήστου λείψανον, καὶ ἥτις εὐωδία παρέμειναν αὐτοῖς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ ἠνοίγη εἰς μέρος, εἰς δὲ πρὸ ἐτῶν συνέθη τὸ κατωτέρω παράδοξον. Εἰς τὰ παλαιὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Μονῆς κατέφικον δύο Μοναχαί, ἐξ ὧν ἡ μία, ὀνομαζομένη Ἀναστασία, ἠθέλησέ ποτε, κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς χαμηλότερον ἑδάφος, νὰ φυτεύσῃ ἕν πεῦκον· καὶ ἔχουσα τὸ φυτὸν ἂν ἡ χεῖρας, ὅπως φυτεύσῃ αὐτό, ἤκουσε φωνήν, ἥτις ἔλεγεν: «Ὁχι αὐτοῦ ἀλλὰ παρέκει, ἄφησε μέρος δι' ἕνα τάφον». Αὐτὴ δ' ἐπιμένουσα πάλιν, νὰ τὸ φυτεύσῃ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ἤκουσε καὶ ἐκ δευτέρου τὴν αὐτὴν φωνήν. Τρίτην δὲ φορὰν ἐπιμένουσα, ἦλθεν εἰς αὐτὴν ἀοράτως ἕν σπρώξιμον, ὁπότε ὀπισθοδρόμησε καὶ μὴ θέλουσα καὶ ἐφύτευσε τὸ πεῦκον παρέκει· καὶ ἔμειναν οὕτω κενὸν τὸ μέρος, εἰς δὲ κατόπιν ἔγινεν ὁ τάφος τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ ἀειμνήστου Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου· ἔνθα ἐτέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἡμέραν Τρίτην μετὰ μεσημβρίαν· ὁπότεν ἐξακολουθεῖ, εἰς συχνὰς πολὺ συχνὰς περιπτώσεις, νὰ ἐκχύνῃται ἄρρητος εὐωδία, αἰσθητὴ εἰς πολλούς. Μετὰ δὲ πάντες μῆνας, θέλουσα αἱ Μοναχαὶ νὰ κτίσουν, μαρμαρίνον κενόταφον, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐπάνωθεν τοῦ τάφου, ἀνοίχθη ὁ τάφος καὶ εὐρέθη ὁ ἀειμνήστος ὡς κοιμώμενος· ἀδιάφθορον τὸ σῶμά του καὶ εὐλόγιστον, ὡς παρετηρήθη κατὰ τὴν κεφαλὴν, τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· καὶ ὅλον δὲ τὸ σῶμά του ἐφαίνετο ὡς σῶμα κοιμωμένου. Πρὸ τοῦ ν' ἀνοίχθῃ ὁ τάφος, εἶχεν ἐνοχληθῇ ἡ Ἠγουμένη ὑπὸ λογισμῶν, καὶ ὡς νὰ ἐδίσταζεν εἰς τοῦτο, εἰς τὸ ν' ἀνοι-

χθῇ ὁ τάφος, μήπως ἐκφέρῃ τινὰ δυσοσμίαν ὡς σῶμα θνητοῦ, (χωρὶς ὁμως νὰ ἐκφράσῃ καὶ τοὺς τοιοῦτους διαλογισμοὺς τῆς εἰς τινὰ), ὅτε βλέπει καθ' ὕπνου Μοναχὴ τις τὸν Σεβασμιωτάτον καὶ τῇ λέγει: «Τί κάμνεις;» «Καλὰ ἀπεκρίθη δι' εὐχῶν σας Ἀγίον Σεβασμιώτατε», καὶ τῇ λέγει: «Σκύψε νὰ σὲ σταυρώσω», κατὰ τὴν συνήθειαν ἣν εἶχε πάντοτε. Ἀφοῦ ἐσκύψε, τὴν ἐσταύρωσε τρίς καὶ τῇ εἶπε: «Μύρισέ με νὰ ἰδῇς μυρίζω;» ἀφοῦ δὲ τῇ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν μυρίζει, τῇ λέγει καθαρώτερον, «βρωμῶ»; ἐκείνη τῇ ἀπήντησε: «Ποῖος λέγει ὅτι βρωμᾷ Σεβασμιώτατε, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ βρωμᾷτε;» «Ἡ Γερόντισσα λέγει τοῦτο». «Ποία Γερόντισσα, ἐρωτᾷ ἡ ἀδελφή; ὁ δὲ λέγει: «Ἡ Γερόντισσα Ξένη, ἡ Ἠγουμένη» κύτταξέ με λοιπόν, μοῦ λείπη τίποτε;» καὶ ἔδειξεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας, καὶ τὴν πλάτην του, καὶ τῇ λέγει: «δὲν εἶμαι ὁλόκληρος;» ὁλόκληρος εἶσθε εἶπεν ἡ ἀδελφή. Ὅπου ἠνοίχθη κατόπιν ὁ τάφος καὶ εὐρέθη πραγματικῶς ἀδιάφθορον τὸ σῶμά του καὶ ὁλόκληρον. Πρὸ ἐνὸς περὶπου ἔτους τῆς κοιμήσεως, τοῦ ἀειμνήστου τοῦτου καὶ Σεβασμιωτάτου Πατρὸς Νεκταρίου, ἀδελφὴ τις ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἤκουσε καθ' ὕπνου ὡς ἐν ὁράματι φωνήν, «ὁ Πατὴρ ἀπέρχεται εἰς οὐρανίους κατασκηνώσεις, ὅπου ἡχος καθαρὸς ἐορταζόντων». Ἐπίσης ἄλλη τις ἀδελφὴ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα, εἶδε νέον χρυσοστόλιστον ὡς λαμπρὸν ἀξιωματικόν, ὅστις παρηγοιασθεὶς εἶπεν, ὅτι ἐζήτει τὸν Σεβασμιωτάτον· ἀφοῦ δ' ἐκείνη ἠρώτησε, τί τὸν θέλεις; ἐκεῖνος ἀπεκρίθη μὲ αὐστηρὸν ὕφος, ὅτι, «δὲν ἤμπορῶ νὰ τὸν ἀφήσω ὅσον, διότι ἀνήκει εἰς τοὺς Οὐρανούς, καὶ ἀρκετὰ σας τὸν ἀφήσαμεν». Ἐπίσης πρὸ τῆς τελευτῆς του καὶ ἐνφ' ἐνοσηλεύετο εἰς Ἀθήνας, Μοναχὴ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς του, βλέπει ὡς ἐν ὁράματι ἑστῆθαι εἰς τι ὠραῖον μέρος, ἔνθα ὑπῆρχε νεόκτιστον Παλάτιον· ἐκ πελεκητῆς πέτρας, καὶ εἰς τὸ παλάτιον ἦτο εἰς ὠραῖος νέος, ὅστις παρετήρει αὐτό, μήπως καὶ εἶχεν ἀτέλειαν τινὰ, καὶ ὅστις ἔλεγε νὰ τὸ κλέψῃ, καὶ ὅτι παρετήρησε ὅτι ἦτο τέλειον. Ἐνθ' δὲ ἡ Μοναχὴ ἠπόρει· τίνας ἦτο κείνου τὸ καὶ τίς; ὅταν ἡ ἐκείνη οὐκ ἠρώτησε τὸν νέον, τίνας ἦτον ἐκεῖνο τὸ παλάτιον; ἡ Μοναχὴ ἀπεκρίθη: «Τοῦ Νεκταρίου». Ἐπειδὴ ὁμως καὶ ἐκ δευτέρου ἠπόρει ἡ Μοναχὴ καὶ ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν τῆς «ποῦ τὸ εὗρεν ὁ Σεβασμιώτατος τὸ παλάτιον αὐτὸ ὅπου εἶνε πτωχός;» ὡς ἂν εἰς δευτέραν ἐρώτησίν τῆς, ἀπεκρίθη πάλιν ὁ νέος σοβαρῶς ὅτι εἶνε «τοῦ Νεκταρίου». Μετὰ μίαν οὐκ ἐβδομάδα, ἔμαθον ὅτι ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ἐν Ἀθήναις. Πρὸς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὀλίγου ἡμέρας πρότερον, συμβουλευσὼν ἀδελφὴν, ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὴν λυπομένην, εἶπεν εἰς αὐτήν: «ἐγὼ πηγαίνω εὐχαριστημένος εἰς τὸν Θεόν, καθότι: ἐξετέλεσα τὸ καθήκόν μου». Κυρία δὲ τις μὴ γνωρίσασα τὸν ἀειμνήστον ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ, ἀφηγγήθη ἡμῖν ὅτι, ὁ σύζυγός τῆς στερούμενος εὐλαθείας καὶ πίστεως, ἔτυχε κατὰ καλὴν σύμπτωσιν ν' ἀσπασθῇ τὴν δεξιάν του, κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ λειψάνου εἰς Αἴγιναν, ἠσθάνθη δὲ αὐτὴν θερμὴν καὶ ἀπαλὴν καὶ θαυμάσας ἐπὶ τοῦτο, ἐγένετο ἔκτοτε εὐσεβέστερος καὶ πιστός. Λυπηθεῖσα δὲ, ἐπειδὴ δὲν ἔτυχε καὶ αὐτὴ διὰ νὰ ἀσπασθῇ τὸ λείψανον, βλέπει τὴν αὐτὴν νύκτα καθ' ὕπνου, ὅτι εὐρέθη εἰς Ἱερὸν τινα Ναόν, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ὠραίαν Πύλιν ἐστέκετο ὁ Σεβασμιώτατος ὁλοκαμψῆς καὶ ἱερουργῶν, ὁ δὲ εὐρισκόμενος ἐκεῖ λαὸς ἐφώναζεν: «ὁ Νεκτάριος ἤγγισεν». Ἡ γυνὴ αὕτη μετὰ τοῦ τέκνου τῆς, διέσχισε τὸ πλῆθος καὶ πλησίασασα τὸν Σεβασμιώτατον, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν του, πληθεῖσα δὲ χαρὰς ἀνεχώρησεν. Ἐπισκεφθεῖσα δὲ μετὰ τινα χρόνον τὴν Ἱερὰν Μονὴν ὅπως προσκυνήσῃ τὸν τάφον αὐτοῦ, εἶδε καὶ τὴν εἰκονογραφίαν του καὶ ἐξεπλάγη διὰ τὴν ὁμοιότητα· διότι ὡς εἵπομεν ἄνωθεν δὲν ἐγνώριζεν αὐτὸν ζῶντα. Ἀλλοτε δὲ πάλιν ἐν καιρῷ στενοχωρίας τῆς, ὅτε ἐξεφράσθη παράπονα εἰς τὸν Θεὸν πῶς πάσχει ἀδίκως, βλέπει ἐκείνην τὴν νύκτα τὸν Σεβασμιώτατον, «ἀκουμῶντα τὸ χεῖρ εἰς τὸ στήμα τῆς καὶ λέγοντα αὐτῇ νὰ σιωπᾷ». Ἐκτὸς τοῦ μύρου καὶ τῆς εὐωδίας, ἥς ἐξέδωκε τὸ χαριτόδωτον σῶμά του, καὶ ἥς συνεχῶς ἀποδίδει ὁ τάφος του, καταθέτω καὶ τὰ ἐκόμενα θαύματα, ἅτινα ἐτέλεσε μετὰ θάνατον συν τῇ ἀδιαφθορίᾳ τοῦ λειψάνου του καὶ εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀγιαστικῆς

χάριτος, ἥς ἡξιώθη παρὰ Θεοῦ ὁ ἀειμνήστος οὗτος Πατήρ ἡμῶν Νεκτάριος. Κόρη τις πάσχουσα ἐπικινδύνως ἐκ βροχοπνευμονίας καὶ ἀποφασισθεῖσα παρὰ τῶν ἱατρῶν, εἶχε μητέρα ἔχουσαν πίστιν πολλὴν πρὸς τὸν ἀειμνήστον, ἥτις ἀφ' οὗ ἐπεκαλέσθη αὐτόν, εἶδεν ὡς σκιάν τινα καὶ στρέφεται νὰ ἴδῃ, ὅτε βλέπει τὸν Σεβασμιώτατον, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὡ τοῦ θαύματος! μετεβλήθη ἡ κατάστασις τῆς κόρης ἐπὶ τὸ βέλτιον, τὴν προΐαν δέ, ἥτο ἐντελὲς καλὰ, διαφυγούσα τὸν κίνδυνον. Ἱερομόναχος τις Ἀθανάσιος τὸ ὄνομα, Πνευματικὸς Πατήρ, προερχόμενος ἐξ Ἀγίου Ὁρους, προσκληθεὶς ὅπως ἐξομολογήσῃ τὰς ἐν Αἰγίνῃ Μοναχὰς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, προσεβλήθη ἀπὸ σφοδρῶν πυρετῶν ἕνεκα ὑπερκοπώσεως, ὅστις ζητήσας βάρβακα ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον σπογγίσει τὸ λειψάνον τοῦ ἀειμνήστου Πατρὸς Νεκταρίου, μόλις ἐσταυρώθη μὲς αὐτὸ ἀπεκοιμήθη καὶ ἡγέρθη ὅλος ὑγιὴς μὴ ἐνοχληθεὶς πλέον. Μοναχὴ τις εὐσεβὴς προσήλθε, μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἀειμνήστου, εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Ἱ. Μονῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Μ. Παρασκευῆς καὶ προτιμηθεῖσα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ἐπιταφίου παρὰ τῆς Καθηγουμένης νὰ στέκηται πλησίον τῆς, αὐτὴ προφασισθεῖσα, εἶπεν, ὅτι «ἐγὼ εἶμαι Μοναχὴ τοῦ κόσμου καὶ δὲν εἶνε πρέπον νὰ στέκωμαι πλησίον σας». Μετὰ τὸν μικρὸν αὐτὸν διάλογον καὶ τὰς ἐκ ταπεινώσεως λέξεις τῆς, αἴφνης βλέπει ἐν φῶς καθαρώτατον, μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα καὶ μέσον τοῦ λαμπροτάτου ἐκείνου φωτός, μὲ λαμπρὸν πρόσωπον καὶ λαμπροφόρον ἐνδυμασίαν, τὸν Σεβασμιώτατον μετὰ τριῶν ἄλλων ἐπίσης λαμπρῶν Ἱεραρχῶν, ὅστις ἔστρεψε τὸ βλέμμα καὶ βλέπει τὴν Καθηγουμένην· ἡ δὲ βλέπουσα τὸ ὄραμα Μοναχὴ, στραφεῖσα μὲ ἐκπληξιν καὶ θάμβος πολὺ, ἐδιηγέθη εὐθὺς τὴν ἐμφάνειαν καὶ τὰ ὁραθέντα τῇ Καθηγουμένῃ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς. Μία παρθένος εὐλαβεστάτη, εὐρισκομένη ἐτι ἐν τῇ κόσμῳ, ἐνῶ ἀνεγίνωσκε τὴν νυκτερινὴν προσευχὴν τοῦ Ἀποδείπνου, στιγματικῶς ἐφάνη αὐτῇ ἐκοιμήθη ὀρθία, ὡς ἀνεγίνωσκε καὶ βλέπει τὸν Σεβασμιώτατον, καθήμενον ἐπὶ θρόνῳ χρυσοῦ καὶ ὅτι προσήλθεν ἡ Καθηγουμένη Ξένῃ τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ προσκύνῃσιν αὐτῇ, κατὰ τὰς αἱ Μοναχαί, ἔπειτα καὶ ἡ βλέπουσα ταῦτα, ὅστις τῇ εἶπε νὰ λέγῃ: «Ἡ Ἀμνὰς σου Ἰησοῦ κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ τροπαρίου. Ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς στιγμῆς ἐτρέθη εἰς τὸ πόθον τῆς Μοναδικῆς πολιτείας καὶ ἐθεώρησε καλὸν ν' ἀφιερωθῇ τῷ Θεῷ καὶ νὰ γίνῃ Μοναχὴ, ὅπως καὶ ἔπραξε κατόπιν, προσελθοῦσα εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Αἰγίνης. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατόπιν ὑπῆγεν ἡ θεία τῆς, ἥτις τὴν ἀνέθρεψεν, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, ἐκίνησεν αὐτὴν ὁ συγγενικὸς πόθος κατ' ἐνέργειαν τοῦ ἔχθρου, ὅπως ἀκολουθήσῃ αὐτὴν ἐπιστρέφουσαν ἐπίσω. Καὶ πολεμηθεῖσα πολὺ εἰς τοῦτο, ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον τοῦ (τὸ τοιοῦτον συνέβη κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1921) καὶ λέγει μετὰ δακρύων: «Δεσπότη μου! Πατέρα μου! σῆκώσέ μου αὐτὸν τὸν κοσμητὸν πόλεμον ἀπὸ τὴν ψυχὴν μου, διότι ἡξέυρω, ὅτι τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὸν πονηρὸν καὶ χαϊρένακον ἔχθρόν, ἀλλὰ δὲν ἡμπορῶ ν' ἀντιστῶ», Ἀμέσως λοιπὸν ἡσθάνθη δρόσον τινα εἰς τὴν καρδίαν τῆς καὶ μεγάλην ἀνακούφισιν, καὶ ἐπιστρέφουσα εἰς τὸ Κελλίον τῆς κατεκλήθη, ὅπως ἡσυχάζει, ὅπου βλέπει μίαν λάμψιν ὡς ἀπὸ ἡλεκτρικὸν καὶ ἀμέσως βλέπει τὸν Σεβασμιώτατον, ὅτι εἰσῆλθεν ὡς φωτολαμπῆς καὶ τῇ λέγει: «τί κλαῖεις;» ἡ δὲ ἀπεκρίθη προσπαθοῦσα νὰ κρυφθῇ: «Δὲν κλαίω Σεβασμιώτατε», «κλαῖεις;», τῇ εἶπε, κατόπιν πλησιάζας ἔθεσε τὴν χειρὰ του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς καὶ ἀφ' οὗ τὴν ὑψόγησεν, εὐθὺς προκατέλαθεν αὐτὴν ἕνας ἱερὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ εὐχαρίστησις. Ἀμέσως βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσθεν ἕνα σκύλον μαῦρον καὶ λέγει ἐκθαμβος: «Σεβασμιώτατε, ὁ μαῦρος»· ἀμέσως δὲ αὐτὸς ἐγένετο ὡς καπνὸς καὶ διελύθη καὶ συνάμα διελύθη καὶ ὁ πόλεμος ἐκαίνετο ἀπ' αὐτῆς καὶ ἡσθάνθη εὐωδίαν ἄρρητον ἐκπεμπομένην ἐκ τοῦ τάφου τοῦ καὶ ἡ ὁποία μετέβαλε γνώμην εὐθὺς καὶ δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς. Ἄλλη τις ἀδελφὴ, πάσχουσα ἐκ χρονίας ἀθυμίας καὶ λογισμοῦς ἀπογοητεύσεως, προσήλθεν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀειμνήστου Πατρὸς τῆς τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ταφῆς τοῦ ἵνα προσευχηθῇ καὶ ἐκχύσῃ τὸ παράπονόν τῆς ψυχῆς τῆς,

ὅτε κλύπουσα νὰ κλέμῃ προσκύνῃ τὸν σκαρβύλ, ὡς πρὸς τὴν πλουσίαν εὐωδίαν ἐκ τοῦ τάφου τοῦ, ὥστε ἔξέστη! καὶ περιεβλέψατο περίεξ αὐτῆς, ἕνα ἄλλο, μήπως ἦτο ἄνθρωπος τιμωροβόλος ἐκεῖ· πλησίον ἡ εὐωδία θυμιάμα· ἀλλ' οὐδὲν εἶδεν· ἡσθάνθη δὲ ἀκριβῶς, ὅτι ἡ εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ τὸν τάφον· ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ δευτέρου ἡσθάνθη τὴν αὐτὴν εὐωδίαν, ἀλλὰ σὺν τῇ δυσφάνει· τῆς εὐωδίας, ἡσθάνθη καὶ τὴν ψυχικὴν αὐτῆς κατάστασιν ἀλλοιομένην καὶ ἀπεχώρησε τὸν τάφον περιχαρῆς, διηγούμενῃ τὸ θαῦμα εἰς τὰς ἄλλας ἀδελφάς. Εὐσεβὴς τις γυνὴ ἐκ Παιραιῶς, κατὰ τὴν νύκτα τῆς κοιμῆσεώς του, εἶδε τὸν Οὐρανὸν περιβεβλημένον, ὡτάν μὲ χρυσοφάντα νέφη, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν νεφρῶν Περιστερὰν πετωμένην· καὶ ἤκουσε συγγενῶς φωνὴν λέγουσαν: «Ἡ Περιστερὰ τῆς Αἰγίνης ἐπέταξεν»· ὅπου βεβαίως ἐδείκνυε τὴν καθαρὰν τοῦ ψυχῆν, ἥτις ἐπέταξεν ἐκ τῆς προσκαίρου ζωῆς καὶ τὸν γηγένον εἰς τὰ οὐράνια. Αὐτὸς εἶνε ὁ περιλήψας ὁ βίος, τὰ κακοτρώματα καὶ ἡ ἀρίστη πολιτεία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ ἀειμνήστου Νεκταρίου. Τοῦτον ὡς μιμηθῶσιν οἱ προσερχόμενοι λαοὶ καὶ κλήρου, τὸν ἐν τάξει καὶ ἀληθείᾳ προσερχόμενον καὶ προνοοῦντα λαὸν εὐσεβοῦς καὶ κλήρου. Τοῦτον οἱ Ἡγέτορες καὶ Ποιμένες, τὸν δόντα ἑαυτὸν κατὰ τὸν Σωτήρα, ὑπὲρ τοῦ Ποιμνίου καὶ τῶν λογικῶν θραυμάτων. Τοῦτον οἱ διδασκάλοι, τὸν ποτίζοντα οὐχὶ νάματα θολερὰ καὶ δηλητηριώδη, ἀλλὰ διδάσκοντα διδάγματα σωτηριώδη καὶ νέκταρος ὁμοία. Τοῦτον οἱ Ἱεράρχαι ὡς ἔχουν εἰς παράδειγμα βίου, τὸν διδάσκοντα εὐσεβῇ καὶ πατρικῇ δόγματι, καὶ φυλάττοντα Ἱεροῦς Θεσμούς, προγόνων παραδόσεις, καὶ στηρίζοντα οὐχὶ εἰς κενοφωνίας καὶ νεοτερισμούς, ἀλλ' εἰς Θείας διατυπώσεις καὶ τοὺς Θεοδότους νόμους. Τοῦτον οἱ σοφοί, τὸν σοφῶς διδάσκοντα, οὐχὶ διὰ τῶν ἀνηθικῶν βιβλιαρίων καὶ πεπλασμένων μυθῶν ποιημάτων, ἀλλὰ διὰ σοφῶν ὅντι ὁδοδόξων φηγμάτων καὶ θεοπνευστῶν συγγραμμάτων καὶ πονημάτων. Προσελθετε πάντες, ἀντλήσατε ἐξ αὐτοῦ τῆς ἀληθοῦς σοφίας τὰ ἀθάνατα μαθήματα, καὶ τῆς εὐσεβοῦς Πίστews ἀντλήσατε τὴν ἀληθινὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀρετὴν ἀπὸ πάντων ἀπολαύσατε τῶν ποικιλοειδῶν ἀνθῶν, καὶ τὸν αὐτοῦ διδασμάτων χορτάσθητε. Ἀρχόντες καὶ ἀρχόμενοι, Βασιλεῖς καὶ Ἱερεῖς, Μονασταὶ καὶ Μιγάδες, πλοῦσιοι καὶ πένητες, δούλοι καὶ ἐλευθεροὶ καὶ πάντες οἱ φρόνιμοι καὶ οἱ παιδεῖας ἀγευστοί· πάντες συνείσθητε ὑπ' αὐτοῦ καὶ φωτίσθητε καὶ λάβετε ἄριστον ἐκ τοῦ λειψάνου τοῦ σεπτοῦ, καὶ μυρίσθητε καὶ εὐδιασθήσεσθε ψυχῇ τε καὶ σώματι. Ἀλλ' ὁ Πατέρων ἀκρότης, Ἱεραρχῶν κορωνίς, Ποιμένων ὑπογραμμίς, καὶ τύπος εὐσεβῶν διδασκάλων, φυλάττετε πάντας τοὺς πιστοὺς, ἀπὸ πάσης αἰρέσεως καὶ πλάνης νεωτέρων καὶ ψυχροφθόρων πατριῶν, τὸν καταφερομένων κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου καὶ ἀμωμότητος Πίστews. Ἰκέτευε δ' ἑκτενῶς τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ ὑπερείρηνης τοῦ κόσμου καὶ σκέπης καὶ κράτους τῶν Χριστιανῶν ἀπάντων. Ἀμήν.

ΣΗΜ. Ἐκείνης καὶ ἡ Βιογραφία τοῦ ἀειμνήστου Πενταπόλεως Νεκταρίου συνετέθη παρὰ τοῦ Ἐκδότου.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΒΙΒΛΩ

α'	Μαρτύριον τοῦ Ἀγίου Μάρτυρος Χριστοφόρου	σελὶς	3
β'	Ἀκολουθία τοῦ Αὐτοῦ	»	10
γ'	Εὐχὴ εἰς τὸν Αὐτὸν Ἀγιον Χριστοφόρον	»	19
δ'	Κανὼν Παρακλητικὸς εἰς τὸν Αὐτὸν	»	20
ε'	Ὁμιλία Ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὸν Αὐτὸν	»	24
ς'	Βίος καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἀγίου Ὁσιομάρτυρος Γεδεῶν τοῦ νέου	»	29
ζ'	Ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου νέου Ὁσιομάρτυρος Γεδεῶν	»	41
η'	Στίχοι πολιτικοὶ πρὸς Αὐτὸν	»	52
θ'	Οἰκοὶ εἰκοσιτέσσαρες κατ' ἀλφάβητον τοῦ Αὐτοῦ	»	53
ι'	Λόγος Ἐγκωμιαστικὸς πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀγιον Γεδεῶν	»	59
ια'	Μεγαλυνάρια εἰς διαφόρους Ἀγίους	»	63
ιβ'	Βιογραφία τοῦ Ἀειμνήστου Πενταπόλεως Ἀκαθήμετου Νεκταρίου	»	65

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΕΙΑΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΒΙΒΛΩ ΑΘΗΝΩΝ

1	ἐν Προλόγῳ Μαρτύριον ἀντὶ Μαρτύριον σελ. 2	24	ἐν τῇ 18 ᾠδῇ ἀντὶ ἐξηγείτο
2	ἐν τῇ 4 σελ. προσηύξαι » ποσσηύξαιτο	24	περιχαρῶ ἀντὶ περιχαρῶς
3	» 5 » σταθοῦμε » σταθοῦμεν	25	» 25 » εἰ αὖ ἀντὶ εἶναι
4	» 6 » ἐκληρονομάτε ἀντὶ κληρονομάτε	26	» 26 » ἀνακομιδὴν ἀντὶ ἀνακομιδὴν
5	» 6 » τοῦτο ἀντὶ τοῦτο,	27	» 41 » προόμοια ἀντὶ προσόμοια
6	» 7 » λαμβάνετε ἀντὶ λάβετε	28	» 42 » πανηγυρῆσωμεν ἀντὶ πανηγυ-
7	» 8 » Δίκιος ἀντὶ Δέκιος		ρίσωμεν
8	» 9 » ὅς ἀντὶ τὰς	29	» 48 » ὡς Θεοῦ Υἱὸν ἀντὶ Θεοῦ Υἱὸν
9	» 10 » στρατὶ τῶν ἀντὶ στρατιωτῶν	30	» 51 » αἰδῆμε ἀντὶ αἰδῆμε
10	» 10 » ἀποκειμέ ας ἀντὶ ἀποκειμένας	31	» 52 » λείπει. Καὶ νῦν Ἦχος β'.
11	» 17 » Υἱὸς ἀντὶ Υἱὸν	32	» 60 » μικρὸν ἀντὶ μικρὸν
12	» 17 » βοὸν λείπει α' τροπάριον ζ'.	33	» 66 » Καλούμενον ἀντὶ Καθηγούμενο.
	ᾠδῆς	34	» 66 » βλασφημούντας ἀντὶ βλασφη-
13	» 17 » προσσηγνύμενον ἀντὶ		μούντας
	προσηγνύμενον	35	» 67 » συστάσει; ἀντὶ συστάσεις
14	» 17 » εὐλογεῖται ἀντὶ εὐλογεῖτε	36	» 67 » λείπει εἶνε (εἰς ἐκ τῶν διακεκρι-
15	» 18 » τι (προσθήκη περιττῇ)		μένων)
16	» 18 » ἀναστέλλουσα ἀντὶ ἀναστέλλουσα	37	» 67 » Ριζάριον ἀντὶ Ριζάρειον
17	» 30 » Ρωμινὲ ἀντὶ Ρωμῆ	38	» 70 » ἰδιοκτῆται ἀντὶ ἰδιοκτῆται
18	» 20 » λείπει « ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'.	39	» 71 » ἐδῖξαν ἀντὶ ἐδειξαν
	Ἀρματηλάτην Φαραώ.	40	» 71 » προσταγὴν ἀντὶπροσταγῆς
19	» 21 » αὐτῆς ἀντὶ αὐτὸς	41	» 71 » Ἐπιτόπιος ἀντὶ Ἐπιτόπιον
20	» 28 » καὶ περισσὸν	42	» 71 » Σεβασμώττιος ἀντὶ Σεβασμι-
21	» 33 » πρὸ εἶρον ἀντὶ πρότερον		ώτατος
22	» 33 » φέρω ἀντὶ φέρων	43	» 72 » ἐξαιράτως ἀντὶ ἐξαιρέτως